

MAJANDUS- JA TÖÖSTUSMINISTER

MÄÄRUS

Keskkonnaministri 20. detsembri 2013. a määruse nr 76 „Topograafiliste andmete hõive kord ja üldist tähtsust omavad topograafilised nähtused“ muutmine

Määrus kehtestatakse ruumiandmete seaduse § 66 lõike 4 ja 66³ alusel.

Keskkonnaministri 20. detsembri 2013. a määruse nr 76 „Topograafiliste andmete hõive kord ja üldist tähtsust omavad topograafilised nähtused“ tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 1 täiendatakse pärast sõna „kord“ sõnadega „ning aeromöödistusandmete haldamise ja neile juurdepääsu nõuded“;
- 2) paragrahvi 17 lõike 4 punktis 1, § 18 lõikes 4, § 19 lõike 4 punktis 1, § 20 lõike 3 punktis 1, § 21 lõike 3 punktis 1, § 29 lõike 4 punktis 1, § 32 lõike 4 punktis 1, § 35 lõike 5 punktis 3, § 38 lõike 10 punktis 2, § 38 lõikes 11 ja § 41 lõike 4 punktis 1 asendatakse sõnad „riiklikust kohanimeregistrist“ sõnadega „aadresside ja kohanimede süsteemi infosüsteemist“;
- 3) paragrahvi 33 lõike 4 punktis 1 ja § 36 lõike 4 punktis 1 asendatakse sõnad „aadressiandmete süsteemi infosüsteemist“ sõnadega „aadresside ja kohanimede süsteemi infosüsteemist“;
- 4) paragrahvi 38 lõike 9 punktis 3 ja 4 asendatakse sõnad „riiklikus kohanimeregistris“ sõnadega „aadresside ja kohanimede süsteemi infosüsteemis“;
- 5) määrust täiendatakse 4. peatükiga järgmises sõnastuses:

„4. peatükk

Aeromöödistusandmed, haldamine ja juurdepääs

§ 45. Aeromöödistusandmete koosseis, töötlemine, säilitamine ja arhiveerimine

- (1) Maa- ja Ruumiamet korraldab aeromöödistusandmete töötlemist viisil, mis tagab andmete säilimise, leitavuse, kasutatavuse ja kättesaadavuse vastavalt käesolevas määruses sätestatud tingimustele.
- (2) Aeromöödistusandmete töötlemine hõlmab andmete säilitamist, arhiveerimist ja kasutajatele kättesaadavaks tegemist.
- (3) Aeromöödistusandmete koosseisu kuuluvad:
 - 1) aeropildistamise ja aerolaserskaneerimise käigus kogutud algandmed;

- 2) algandmete töötlemisel loodud tulemid ehk ortofotod, kaldaerofotod, fotovõrkudelid, kõrgusmudelid ja muud aeromöödistusandmete põhjal tuletatud andmestikud;
- 3) aeromöödistusandmeid kirjeldavad metaandmed.
- (4) Aeromöödistusandmete metaandmetena on vähemalt:
 - 1) möödistatud ala kirjeldust;
 - 2) andmete kogumise aega;
 - 3) kasutatud möödistusmeetodi ja tehniliste vahendite kirjeldust;
 - 4) andmete ruumilise eraldusvõime või täpsuse andmeid;
 - 5) andmete töötlemise ja kvaliteedi kohta käivat teavet;
 - 6) andmete juurdepääsutingimusi.
- (5) Maa- ja Ruumiamet tagab aeromöödistusandmete säilitamise viisil, mis tagab:
 - 1) andmete pikaajalise säilitamise ja tervikliku kasutatavuse;
 - 2) andmete seostatavuse metaandmetega;
 - 3) andmete taastamise tehnilise rikke või andmekao korral.
- (6) Aeromöödistusandmeid ja neid kirjeldavaid metaandmeid säilitatakse alaliselt.
- (7) Aeromöödistusandmed arhiveeritakse koos nende kasutamiseks vajalike metaandmetega viisil, mis tagab andmete pikaajalise säilimise, leitavuse, loetavuse ja kasutatavuse.
- (8) Piiratud juurdepääsuga aeromöödistusandmete säilitamisel ja arhiveerimisel säilitatakse andmetele kehtiv juurdepääsupiirang.

§ 46. Aeromöödistusandmete juurdepääsutasemete määramine

- (1) Juurdepääsutaseme määramisel arvestatakse:
 - 1) aeromöödistusandmete detailsust ja eraldusvõimet;
 - 2) andmete hõive ajast möödunud aega;
 - 3) kujutatud objektide olemust;
 - 4) võimalikku mõju riigi julgeolekule, riigikaitsele, avalikule korrale või avalikule julgeolekule;
 - 5) võimalikku mõju elutähtsa teenuse toimepidevusele;
 - 6) võimalikku mõju isiku eraelu puutumatusse.
- (2) Aeromöödistusandmete juurdepääsutasemed määratakse aeromöödistuse tulemite lõikes.
- (3) Ortofotodele kohaldatakse järgmisi juurdepääsutingimusi:
 - 1) ortofotodele, mille piksli suurus maapinnal ei ole väiksem kui 10 sentimeetrit ja aeromöödistusandmete hõivamisest on möödunud vähemalt kuus kuud, võimaldatakse avalik juurdepääs;
 - 2) ortofotodele, mille piksli suurus maapinnal on väiksem kui 10 sentimeetrit, võimaldatakse juurdepääs autenditud kasutajale;
 - 3) ortofotode kaardilehtede allalaadimist võimaldatakse juurdepääs autenditud kasutajale;

4) ortofotod, mille piksli suurus maapinnal on väiksem kui 4 sentimeetrit või aeromöödistusandmete hõivamisest arvates ei ole möödunud kuus kuud, on piiratud juurdepääsuga aeromöödistusandmed.

(4) Kaldaerofotodele kohaldatakse järgmisi juurdepääsutingimusi:

1) kaldaerofotodele võimaldatakse juurdepääs autenditud kasutajale;

2) kaldaerofotodele kohaldatakse vähemalt kuuekuulist ajalist viivitust andmete hõivamisest arvates;

3) kaldaerofotod, mille piksli suurus maapinnal on väiksem kui 4 sentimeetrit või aeromöödistusandmete hõivamisest arvates ei ole möödunud kuus kuud, on piiratud juurdepääsuga aeromöödistusandmed.

(5) Fotovõrkmodelitele kohaldatakse järgmisi juurdepääsutingimusi:

1) fotovõrkmodelitele võimaldatakse juurdepääs autenditud kasutajale;

2) fotovõrkmodelid, mille tekstuuride või nende loomiseks kasutatud aerofotode piksli suurus maapinnal on väiksem kui 4 sentimeetrit või aeromöödistusandmete hõivamisest arvates ei ole möödunud kuus kuud, on piiratud juurdepääsuga aeromöödistusandmed.

(6) Aerolaserskaneerimise punktipilvest tuletatud kõrgusmodelile või muule tuletatud andmestikule võimaldatakse avalik juurdepääs, kui õigusaktist ei tulene teisiti.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud andmestiku allalaadimiseks nõutakse kasutaja autentimist.

§ 47. Aeromöödistusandmete kättesaadavaks tegemine

(1) Aeromöödistusandmed tehakse kättesaadavaks vastavalt neile määratud juurdepääsutasemele vaatamis- või allalaadimisteenuse kaudu.

(2) Vaatamisteenus peab võimaldama:

1) aeromöödistusandmete otsimist;

2) aeromöödistusandmete kuvamist;

3) andmeid kirjeldavate metaandmete kuvamist;

4) teabe saamist andmete juurdepääsutingimuste kohta.

(3) Avaliku juurdepääsuga aeromöödistusandmed tehakse kättesaadavaks ilma autentimiseta.

(4) Autentimist nõudva või piiratud juurdepääsuga aeromöödistusandmete vaatamiseks või allalaadimiseks kontrollitakse kasutaja juurdepääsuõigust.

(5) Allalaadimisteenus peab võimaldama:

1) aeromöödistusandmete allalaadimist vastavalt kasutajale võimaldatud juurdepääsutasemele;

2) andmeid kirjeldavate metaandmete allalaadimist koos aeromöödistusandmetega;

3) allalaadimisega seotud toimingute logimist käesoleva määruse § 51 kohaselt.

(6) Aeromöödistusandmed tehakse kättesaadavaks masintöödeldavas vormingus, kui see on tehniliselt võimalik ja kooskõlas andmetele kehtiva juurdepääsutasemega.

§ 48. Aeromöödistusandmete muutmine

(1) Aeromõõdistusandmete muutmine on andmete eraldusvõime vähendamine, hägustamine, üldistamine või andmete algkuju, sisu, täpsuse või detailsuse muu muutmine ulatuses, mis on vajalik seadusega kaitstava õigushüve kaitseks.

(2) Aeromõõdistusandmeid võib muuta riigikaitseobjekti kaitseks või riigi julgeolekut, riigikaitset, avalikku korda, avalikku julgeolekut, elutähtsa teenuse toimepidevust või isiku eraelu puutumatust ohustava riski maandamiseks.

(3) Aeromõõdistusandmete muutmist võib taotleda riigiasutus.

(4) Taotluses esitatakse:

1) taotleja nimi ja kontaktandmed;

2) muudetava andmestiku või andmete kirjeldus;

3) geograafilise ala kirjeldus;

4) muutmise taotletav viis ja ulatus;

5) muutmise vajaduse ning kaitstava õigushüve põhjendus;

6) muutmise taotletav kestus, kui andmete muutmise vajadus on ajutine.

(5) Maa- ja Ruumiamet hindab andmete muutmise vajalikkust, sobivust ja proportsionaalsust ning määrab muutmise viisi, ulatuse ja vajaduse korral kestuse.

(6) Aeromõõdistusandmeid muudetakse üksnes ulatuses, mis on vajalik käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud riski maandamiseks.

(7) Aeromõõdistusandmete muutmist võib kohaldada avaliku juurdepääsuga, autentimist nõudva juurdepääsuga või piiratud juurdepääsuga aeromõõdistusandmetele või nende kombinatsioonile sõltuvalt ohu liigist, ulatusest ja kaitstava õigushüve kaitse vajadusest.

(8) Aeromõõdistusandmete hägustamisel muudetakse andmete kujutist või osa sellest viisil, mis ei võimalda tuvastada kaitset vajavat objekti või ala.

(9) Aeromõõdistusandmete hägustamist võib kohaldada eelkõige:

1) riigikaitseobjektidele;

2) julgeolekuasutuse või korrakaitseasutuse kasutuses olevatele objektidele;

3) elutähtsa teenuse osutamiseks olulistele rajatistele;

4) muudele objektidele, mille kohta seaduses nimetatud õigushüve kaitseks on vajalik piirata objekti detailset tuvastamist.

(10) Ajalist viivitust võib kohaldada juhul, kui aeromõõdistusandmete viivitamatu kättesaadavaks tegemine võib suurendada käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud riski.

(11) Maa- ja Ruumiamet võib jätta taotluse rahuldamata, kui andmete muutmine ei ole vajalik või taotletav meede ei ole eesmärgi suhtes proportsionaalne.

(12) Maa- ja Ruumiamet vaatab tähtajaliselt kohaldatud andmete muutmise vajaduse perioodiliselt üle ning lõpetab muutmise, kui selle kohaldamise alus on ära langenud.

§ 49. Autentimist nõudva juurdepääsu tingimused

(1) Autentimist nõudva juurdepääsuga aeromõõdistusandmetele võimaldatakse juurdepääs riikliku isikutuvastusvahendi või muu samaväärse autentimislahenduse kaudu.

(2) Autentimist nõudva juurdepääsu võimaldamise eelduseks on kasutaja nõustumine andmete kasutustingimustega.

(3) Maa- ja Ruumiamet võib autentimist nõudva juurdepääsu peatada, kui:

1) kasutaja rikub andmete kasutustingimusi;

2) juurdepääsu jätkamine võib kahjustada seadusega kaitstavat õigushüve.

(4) Autentimist nõudva juurdepääsuga aeromõõdistusandmete kasutaja on kohustatud:

1) kasutama andmeid üksnes õiguspärasel eesmärgil;

2) mitte kasutama andmeid viisil, mis võib kahjustada seadusega kaitstavat õigushüve;

3) mitte võimaldama juurdepääsu kolmandale isikule, kellel puudub vastav juurdepääsuõigus;

4) järgima Maa- ja Ruumiameti kehtestatud andmete kasutamise tehnilisi ja turvanõudeid.

(5) Maa- ja Ruumiamet avaldab autentimist nõudva juurdepääsuga aeromõõdistusandmete kasutustingimused oma veebilehel.

§ 50. Piiratud juurdepääsu tingimused aeromõõdistusandmetele ja juurdepääsu taotlemise kord

(1) Juurdepääsu saamiseks aeromõõdistusandmetele esitatakse Maa- ja Ruumiametile taotlus, milles märgitakse:

1) taotleja nimi ja kontaktandmed;

2) piiratud juurdepääsuga aeromõõdistusandmed, millele juurdepääsu soovitakse;

3) andmete kasutamise eesmärk;

4) soovitud juurdepääsuperiood;

5) andmete kasutamise õiguslik alus;

6) põhjendus, miks ei ole eesmärki võimalik mõistlikult saavutada avaliku või autentimist nõudva juurdepääsuga aeromõõdistusandmete abil.

(2) Maa- ja Ruumiamet kontrollib taotluse vastavust ja otsustab juurdepääsu osas vastavalt HMS-ile ja ruumiandmete seaduse §-s 66² sätestatud tingimustele.

(3) Juurdepääsu võimaldamisel võib Maa- ja Ruumiamet määrata andmeturbe-, kasutus- ja edastamistingimused, mis on vajalikud juurdepääsupiiranguga kaitstava õigushüve kaitseks.

(4) Piiratud juurdepääs lõpetatakse, kui:

1) juurdepääsuperiood on lõppenud;

2) kasutaja taotleb juurdepääsu lõpetamist;

3) kasutaja on rikkunud andmete kasutustingimusi;

4) ilmneb asjaolu, mille tõttu kasutajale ei oleks juurdepääsu tohtinud võimaldada;

5) juurdepääsu võimaldamise alus on ära langenud;

6) juurdepääsu jätkamine võib kahjustada juurdepääsupiiranguga kaitstavat õigushüve.

§ 51. Juurdepääsuga seotud andmete töötlemine, logimine ja säilitamine

(1) Autentimist nõudva või piiratud juurdepääsuga aeromõõdistusandmete kasutamisel logitakse:

- 1) kasutaja nimi ja isikukood või muu isikusamasuse tuvastamiseks vajalik andmetunnus;
- 2) juurdepääsu aeg;
- 3) kasutatud andmestik;
- 4) kasutaja tehtud toimingud.

(2) Lõikes 1 nimetatud andmeid töödeldakse juurdepääsu võimaldamiseks ning aeromõõdistusandmete väärkasutuse ennetamiseks, tuvastamiseks ja uurimiseks.

(3) Lõikes 1 nimetatud andmeid säilitatakse viis aastat nende tekkimisest arvates ning seejärel need kustutatakse või anonüümitakse, kui seadusest ei tulene teisiti.“.

Liina Vahtras

Majandus- ja tööstusminister

Ahti Kuningas

Kantsler